

Politica antifraudă și anticorupție în cadrul Agenției Navale

I. Dispoziții generale

1. Politica antifraudă și anticorupție în cadrul Agenției Navale (*în continuare – Politica*) are drept scop consolidarea și amplificarea activităților de control intern managerial, care să ajute la detectarea și prevenirea fraudei și altor activități ilegale desfășurate în detrimentul intereselor financiare, patrimoniale și de imagine ale instituției.

2. Prezenta Politică este elaborată în conformitate cu prevederile Legii nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern și ordinului Ministerului Finanțelor nr. 189/2015 cu privire la aprobarea Standardelor naționale de control intern în sectorul public.

3. Prevederile prezentei Politici se aplică fraudelor și suspiciunilor de fraudă, care implică angajații Agenției Navale a Republicii Moldova (*în continuare - ANRM*) în raport cu alte părți, cu relații de natură financiară și/sau non-financiară.

II. Promovarea Politicii

4. Conducerea ANRM promovează o politică de toleranță zero în legătură cu fraudă și corupția și mobilizează toți angajații ANRM să acționeze, în permanență, onest, cu integritate și demnitate, să protejeze toate resursele încredințate, să nu facă abuz de poziția ocupată.

5. Prezenta Politică este promovată de conducerea ANRM prin:

- a) aplicarea măsurilor disciplinare asupra responsabililor de stabilire a măsurilor de control și supraveghere, în admiterea erorii, care au condiționat fraudă;
- b) asigurarea plasării acesteia pe pagina web oficială a ANRM;
- c) investigarea internă a oricăror semnalări de fraudă, dacă acestea conțin suficiente probe sau detalii privind fraudă comisă sau presupusă;
- d) întreprinderea măsurilor în vederea recuperării oricăror pierderi materiale și de imagine, rezultate din fraudă;
- e) promovarea principiilor de conduită, etică și integritate profesională;
- f) raportarea imediată a tuturor fraudelor și/sau suspiciunilor de fraudă;
- g) sesizarea organelor abilitate, în cazul constatării faptelor de fraudă.

III. Gestionarea riscurilor de fraudă și corupție

6. Procesul de gestionare a riscurilor de fraudă și corupție implică următoarele acțiuni:

- a) identificarea riscurilor aferente obiectivelor ANRM;
- b) evaluarea riscurilor prin estimarea semnificației și probabilității producerii acestora;
- c) stabilirea acțiunilor ce trebuie întreprinse.

7. Angajații ANRM trebuie să evite situații în care interesele proprii să intre în conflict cu funcțiile exercitate. Frauda, implicit, poate determina pierderi financiare și destabiliza activitatea ANRM. Pentru gestionarea adecvată a acestor riscuri este importantă și necesară consolidarea continuă a proceselor de activitate, procedurilor aplicabile și sistemelor de control intern existente.

8. Riscurile de fraudă și corupție sunt (lista neexhaustivă):

- a) Abuz de bunuri;
- b) Abuz de putere;
- c) Conflictul de interese;
- d) Corupția cu agenții economici, înțelegeri secrete între personal și furnizorii de bunuri și servicii;
- e) Divulgarea informației confidențiale;
- f) Falsificarea și manipularea contractelor încheiate;
- g) Falsul și falsificarea în înscrierile contabile;
- h) Facturi false ale agenților economici. Plata dublă a facturilor;
- i) Favoritism și trafic de influență;
- î) Funcție sensibilă ocupată de una și aceeași persoană o perioadă îndelungată de timp;
- k) Furtul de informații relevante, deturnarea de bunuri sau alte active;
- j) Manipularea datelor și/sau a documentelor financiare și contabile;
- k) Manipularea sistemelor informatice, inclusiv, introducerea, modificarea sau eliminarea neautorizată, dar intenționată a datelor informatice;
- l) Plăți nejustificate, nefondate;
- m) Șantaj sau constrângeri pentru luarea unor decizii utilizând poziția deținută.

9. Elemente de prevenire a fraudei și corupției sunt (lista neexhaustivă):

- a) Asigurarea sancționării faptelor de fraudă comise;
- b) Asigurarea transparenței în organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice;
- c) Asigurarea transparenței tuturor activităților derulate;
- d) Declararea conflictelor de interese;
- e) Implementarea și dezvoltarea unui sistem eficace de control intern;
- f) Promovarea principiilor de conduită și etică profesională;
- g) Securizarea accesului la sisteme informaționale;
- h) Segregarea sarcinilor și supravegherea activităților ce implică riscuri majore.

IV. Detectarea, investigarea și raportarea fraudelor

10. Detectarea fraudelor se realizează prin recepționarea informației din diferite surse: cutia poștală, audiență, controale, inspecții, poșta electronică, scrisori, telefonul de încredere, etc. Toate sursele de informare trebuie să fie accesibile angajaților ANRM și persoanelor din exterior care au motive să sesizeze fraudă și/sau suspiciunea de fraudă.

11. Periodicitatea și modul de accesare a informației de semnalare a fraudelor și/sau suspiciunilor de fraudă, colectată în cutia poștală a ANRM, vor fi stabilite în mod de lucru de către directorul adjunct ANRM.

12. Orice fraudă care este detectată sau suspectată trebuie să fie raportată imediat conducerii ANRM. În cazul în care vor exista argumente temeinice, conducerea ANRM va dispune inițierea procesului de investigare a fraudei. În vederea inițierii procesului de investigare, se instituie un grup

de investigare a fraudei. Componenta nominală a grupului de lucru pentru investigații și limitele de împuternicire se stabilesc prin Ordinul directorului ANRM.

13. Rezultatele investigației vor fi raportate Conducerii ANRM de către Președintele grupului de lucru de investigație printr-un raport semnat de către toți membrii.

14. Angajații ANRM sunt încurajați să semnaleze fraude și/sau suspiciunea de fraudă, dacă dispun de astfel de informații. Angajatul ANRM ce a semnalat o fraudă și/sau suspiciune de fraudă este în drept să rămână anonim, deși indicarea datelor personale ale acestuia ar facilita desfășurarea investigării fraudei și/sau suspiciunii de fraudă.

15. Informația semnalată trebuie să fie exactă, cu referințe detaliate, cum ar fi:

- a) persoanele implicate;
- b) locul și perioada;
- c) fraudă și/sau suspiciunea de fraudă;
- d) alte informații relevante.

16. Informația nefondată, fără indicii concrete și dovezi obiective, nu va fi examinată.

17. Deciziile cu privire la aplicarea prevederilor cadrului normativ și/ sau sesizarea organelor de urmărire penală vor fi luate de către conducerea ANRM, cu asistența Direcției juridice, relații internaționale, controlul statului port / statului pavilion.

V. Confidențialitatea

18. Toate informațiile primite și/sau cunoscute cu privire la fraude și/sau suspiciunea de fraudă vor fi tratate în mod confidențial. Rezultatele investigației nu vor fi divulgate sau discutate cu persoanele ce nu dispun de competența respectivă.

19. Confidențialitatea informației aferentă actelor frauduloase raportate este importantă pentru a evita deteriorarea reputației persoanelor suspectate, dar ulterior găsite nevinovate.

VI. Responsabilități

20. Conducerea ANRM are responsabilitatea de a stabili și menține un sistem de management financiar și control eficient, pentru asigurarea conformității cu actele normative și reglementările în baza cărora să prevină fraudă/corupția.

21. Angajații ANRM au responsabilitatea de a utiliza rațional și eficient resurselor, proteja și menține reputația instituției.

22. Șefii subdiviziunilor structurale ale ANRM au responsabilitatea de a:

- a) implementa, dezvolta și consolida sistemul de control intern pentru a reduce riscul de fraudă;
- b) raporta corespunzător fraudele și/sau suspiciunile de fraudă în cazul în care acestea au avut sau pot să aibă loc;
- c) identifica și evalua riscul de fraudă ca parte componentă a riscului operațional.

23. Serviciul audit intern are responsabilitatea de a:

- a) contribui la descurajarea și prevenirea fraudei prin examinarea și evaluarea, în cadrul misiunilor de audit, a eficacității controlului intern;

- b) asista conducerea ANRM în procesul de depistare a fraudelor și/sau suspiciunilor de fraudă cu excepția activității în cadrul Grupului de investigare a fraudelor;
- c) ține evidența fraudelor raportate și confirmate la nivelul instituției.

VII. Dispoziții finale

24. Prezenta Politică nu substituie cadrul normativ în vigoare în domeniul antifraudei și anticorupției.